

Мосейчук Юрій Юрійович –

доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної культури та основ здоров'я Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, м. Чернівці, Україна.

Коло наукових інтересів: дослідження формування культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури в системі професійної підготовки. Член підкомісії спеціальності 014 «Середня освіта» (фізична культура) науково-методичної комісії – 2 (вища освіта) Міністерства освіти і науки України з розробки Стандарту вищої професійної освіти зі спеціальності «Середня освіта (Фізична культура)».

e-mail: yr-mosey@ukr.net

ORCID iD: orcid.org/0000-0002-2457-6552

DOI <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2019-1-129-136>

UDC 372.891

МОНІТОРИНГ СТАНУ СФОРМОВАНОСТІ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ: КРИТЕРІЇ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІ ПОКАЗНИКИ

У статті проаналізовано сутність моніторингу, що виступає засобом для комплексної діагностики професійної підготовки студентів як майбутніх фахівців з фізичної культури. З'ясовано, що грамотно організований моніторинг забезпечить дослідження стану сформованості культури здоров'я у майбутніх учителів фізичної культури та дасть змогу спрогнозувати спектр конкретних показників. Встановлено, що якість одержаної інформації шляхом моніторингу повинна бути об'єктивною, надійною, повною, точною, адекватною, доступною й своєчасною. З практичної точки зору увагу моніторингу зосереджено на стані сформованості конкретних показників мотиваційного-ціннісного компоненту культури здоров'я. Саме показники роблять доступними облік й фіксування отриманих результатів. Акцент зроблено на характеристиці стану сформованості таких показників, як вміння позитивно мотивувати себе та сформованість ціннісних орієнтацій. Для визначення стану сформованості цих показників для моніторингового дослідження розроблено та під час дослідження апробовано конкретний діагностичний інструментарій. Проведений моніторинг довів, що майбутні учителі фізичної культури не заперечують вагомості культури здоров'я, з'ясовано, що формування мотиваційної сфери відбувається стихійно та потребує вдосконалення.

Ключові слова: моніторинг; критерії моніторингу; показники; культура здоров'я; майбутні учителі фізичної культури.

Постановка проблеми. Сучасна професійна підготовка майбутніх учительських кадрів у закладах вищої освіти (далі – ЗВО) є багатокомпонентною ступеневою системою, яка передбачає неперервність освітніх процесів і постійне підвищення якості професійної освіти. З методологічної точки зору вдосконалення освітнього процесу – підготовки майбутніх фахівців, що здобувають фах учителя фізичної культури, є однією з актуальних проблем в умовах модернізації сучасної вищої освіти. Оскільки майбутні вчителі фізичної культури в сучасних умовах професійної реалізації повинні не тільки володіти методиками організації освітнього процесу і базовими знаннями, а й мати сформований високий рівень культури здоров'я. Май-

бутні учителі фізичної культури для того, щоб організувати педагогічний процес, повинні володіти високим рівнем культури здоров'я.

Дослідники проблем підготовки фахівців з фізичної культури [1] переконані у тому, що культуру здоров'я майбутніх учителів фізичної культури необхідно розглядати як систему світоглядних настанов, переконань, життєвих цінностей та установок, основою яких є ґрунтовні знання й сформовані практичні уміння і навички про здоров'я, які зумовлюють відповідальне ставлення як до власного здоров'я, так і здоров'я оточуючих. Саме культура здоров'я формує динамічний стереотип здоров'язбережувальної свідомості, активну поведінку, спрямовану на збереження і зміцнення здоров'я засобами фізичного виховання. У нашому баченні для того, щоб організувати ефективну та цілеспрямовану діяльність у контексті формування культури здоров'я студентів спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)» необхідно, насамперед, організувати всебічне моніторингове дослідження означеної проблеми [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як засвідчує проведений аналіз, у наукових публікаціях Н. Гончарової, С. Кириленка, В. Магін, О. Мельника, Н. Рибачука, Т. Рикової та ін. досліджено доцільність формування культури здоров'я майбутніх учителів під час навчання в ЗВО. Цінними в контексті нашого дослідження є праці І. Брехмана, П. Гусака, І. Олендера, Л. Хомич, які розкривають теоретико-методичні засади педагогіки здоров'я. Нині у працях І. Авдеєнко, І. Глузмана, О. Завальнюк, О. Шукатки та ін. встановлено наявність тісного зв'язку між здоров'ям і освітою майбутніх фахівців. У напрацюваннях П. Джурина, Б. Долинського, О. Міхеєнка, Г. Мешко, Л. Романишиної та ін. проаналізовано потенціал здоров'язбережувальних технологій для зміцнення здоров'я студентської молоді.

Ученими встановлено, що потенціал моніторингу був у центрі уваги педагогів та психологів (В. Мозальов, В. Приходько, Л. Ярошук та ін.). Зокрема

В. Мозальов відзначає, що «моніторинг – це система збору, обробки, збереження та розповсюдження інформації про стан освітньої системи чи окремих її елементів з метою інформаційного забезпечення управління та прийняття оптимальних управлінських рішень щодо коригування та розвитку визначеного об'єкта освітньої системи» [5, с. 85]. У баченні В. Приходька [3] моніторинг виступає ефективним інструментом управління якістю освітнього процесу в ЗВО, а також його можна розглядати як інтегральне джерело реалізації прогностичної, інформаційної, аналітичної та управлінської функцій. У статті Л. Ярошук наголошено на тому, що завдяки «спеціальному інструментарію, що передбачає моніторингове дослідження можна виміряти та оцінити якісні характеристики, притаманні людині» [4, с. 14]. Однак наголосимо, що повною мірою не проаналізовано можливості використання моніторингу у дослідженні стану сформованості культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури. Ці аспекти були покладені в основу написання статті.

Формулювання цілей статті. Ставимо за мету проаналізувати потенціал моніторингового дослідження й розглянути критерії та результативні показники моніторингу стану сформованості мотиваційно-ціннісного компоненту культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури.

Виклад основного матеріалу. У своєму дослідженні ми виходили з тих міркувань, що моніторинг виступає засобом, який дозволяє комплексно з'ясувати реальність професійної підготовки студентів у конкретному напрямку. За основу було взято твердження про те, що грамотно організований моніторинг розглядається як «система збору, зберігання, обробки та поширення інформації про діяльність освітньої системи, яка забезпечує систематичне відстеження її стану, прогнозування розвитку й проектування заходів щодо її вдосконалення виступає» [6, с. 12].

З методологічної позиції об'єктом моніторингу на рівні кожного конкретного ЗВО має бути освітній процес, від якості організації та функціонування якого безпосередньо залежить якість професійної підготовки студентів. Тобто, ми переконані у тому, що правильно підібраний діагностичний інструментарій моніторингу здатний оцінити

ефективність процесу професійної підготовки майбутніх фахівців, передбачити її результати та спрогнозувати адекватні кроки по вдосконаленню культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури.

На основі аналізу досліджень [4; 5; 6; 7; 8] було зроблено висновки про те, що у практичному контексті якість одержаної інформації шляхом моніторингу повинна відповідати таким критеріям: *об'єктивність, надійність, повнота, точність, адекватність, доступність і своєчасність*. Зупинимось дещо ґрунтовніше на характеристичі виокремлених критеріїв моніторингу.

Зокрема, першим критерієм визначено об'єктивність. Вважаємо, що саме об'єктивність характеризує незалежність отриманих результатів та відображає реальну картину стану професійної підготовки студентів спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура) у контексті формування культури здоров'я, а не особисту думку дослідників. Отже, моніторингове дослідження має бути позбавлене суб'єктивної думки, а лише базуватися на об'єктивно отриманих результатах. У нашому розумінні надійність зібраної під час моніторингу інформації можна визначити сталістю результатів, які будуть отримані після повторної перевірки. Для надійності моніторингового дослідження вагому роль відіграє обраний спектр діагностичних методик. Повнота дає можливість скласти цілісне уявлення про стан сформованості культури здоров'я. Вважаємо, що повнота досягається лише за умови, коли джерела інформації охоплюють усі аспекти досліджуваної проблеми та коректно висвітлюють її. Точність виступає кількісною характеристикою якості інформації, що виражає ступінь відображення окремих деталей, які є вагомими для проблеми стану сформованості культури здоров'я. Вона забезпечується мінімальними похибками вимірів, а також однозначним сприйняттям результатів, які отримані під час проведення моніторингу. Ми брали до уваги те, що адекватність моніторингу виражає рівень відповідності отриманого результату. З методологічної точки зору ми виходили з того, що існує три ступені адекватності: прагматичний (визначається корисністю отриманої інформації для подальшої діяльності); семантичний (охоплює вимірювання значущості змісту інформації); синтаксичний (передбачає вимірювання обсягу, що містить інформацію). Тобто ми прагнули, щоб організований моніторинг відповідав усім трьом (прагматичний, семантичний, синтаксичний) ступеням адекватності. Доступність інформації, одержаної шляхом моніторингового дослідження, спрямована на те, щоб гарантувати отримання її у такій формі, яка дозволяє виявити реальні проблеми у процесі формування культури здоров'я та вчасно їх усунути. Вважаємо, що моніторингове дослідження має бути своєчасно організоване та проведене. Своєчасність виражається у тому, що моніторинг має проводитися у ті часові терміни, коли він є актуальним і може допомогти вдосконалити процес професійної підготовки студентів у ЗВО.

Узагальнюючи представлену інформацію, ми робимо висновок, що моніторинг може бути реальним інструментом для збору та обробки інформації про стан сформованості культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури. З практичної точки зору увагу моніторингу під час організації та його проведення зосереджено на стані сформованості конкретних показників. У нашому дослідженні за основу взято визначення, задеклароване О. Шестопалюк, а саме: «показник є конкретним вимірювачем; він робить його доступним для спостереження і вимірювання» [9, с. 80]. Отже, показник розуміємо як операційну характеристику, що відображає властивості, зв'язки, відносини і виступає реальним інструментом для виміру конкретного компоненту. Тобто ми виходили з тих міркувань, що показник робить доступними спостереження, облік й фіксування отриманих результатів.

У спектр кожного компоненту включено по два показника. Отже головна увага буде зосереджена на аналізі стану сформованості таких показників, як вміння позитивно мотивувати себе та сформованість ціннісних орієнтацій. Для організації та проведення моніторингового дослідження розроблено конкретний діагностичний інструментарій (табл. 1).

Таблиця 1

Діагностичний інструментарій для моніторингового дослідження стану сформованості мотиваційно-ціннісного компоненту культури здоров'я

Компонент	Показники	Використаний інструментарій
Мотиваційно-ціннісний	Уміння позитивно мотивувати себе	Анкета для з'ясування розуміння майбутніми учителями фізичної культури важливості культури здоров'я для професійної діяльності
	Сформованість ціннісних орієнтацій	Тест «Ціннісні орієнтації» (М. Рокича); анкетування «Діагностика навчальної мотивації студентів»

Зазначимо, що з технічної точки зору кожен із показників ми оцінювали методом експертної оцінки (у складі експертної групи 3 досвідчених викладачі) за чотирибальною системою:

5 балів – високий рівень сформованості – показник виражений яскраво, виявляється систематично у всіх діях студентів і за різних обставин;

4 бали – достатній рівень сформованості – показник виражений посередньо, помітні незначні відхилення;

3 бали – середній рівень сформованості – показник можна зафіксувати, але його важко виявити в усіх діях студентів, спостерігаються значні відхилення, хоча студент і знає сутність вимог;

2 бали – недостатній рівень сформованості – показник виявляється дуже слабо, спостерігається негативна спрямованість, незважаючи на те, що студент розуміє вимоги, які висувуються до нього.

Під час моніторингового дослідження увага була зосереджена на реалізації такої мети – чітко з'ясувати стан мотиваційної сфери, дослідити, ціннісні орієнтації. У методологічній площині відправною точкою для початку організації та проведення моніторингу послужило дослідження, проведене у 2011 р. Ю. Мусхаріною [10]. Так, у ході опитування дослідником було з'ясовано, що більшість респондентів (98,4%) вважають за необхідне вести здоровий спосіб життя для збереження та зміцнення здоров'я. Однак, регулярно дотримуються режиму праці та відпочинку лише 21,3% студентів, режиму харчування – 23,6% опитаних, 9,4% досліджуваних курять, небайдужими до алкогольних напоїв виявилось 15% респондентів. Методи загартування використовують лише 38,6% майбутніх учителів фізичної культури. В ієрархії загальнолюдських цінностей учителів фізичної культури, до яких авторка віднесла здоров'я, кохання, освіту, родину, роботу, культуру здоров'я, перше місце посідає здоров'я (94,5%) [10, с. 221]. Отримані дослідницею результати засвідчили високу оцінку значущості здоров'я, тоді як культурі здоров'я 45,7% студентів відвели лише п'яте і шосте місця. Тобто, у 2011 році культура здоров'я не розглядалася майбутніми фахівцями як важлива категорія, що пов'язана з освітою та професійною підготовкою. Вважаємо, що така життєва позиція майбутніх учителів фізичної культури йде всупереч сучасній концепції здоров'язбереження.

Ми поставили собі за мету провести подібне моніторингове дослідження та з'ясувати сучасний стан справ у контексті сформованості мотиваційно-ціннісного компоненту культури здоров'я. Отже, експеримент було проведено у травні-червні 2016 року на базі таких ЗВО: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Східноєвропейський національний уні-

верситет імені Лесі Українки. До експерименту було залучено 106 магістрантів і 596 бакалаврів стаціонарної та заочної форми навчання й 43 викладачі.

Дослідження проводилося шляхом анкетування, опитування, проведення співбесід, прямих спостережень, стандартизованих психологічних тестів, причому всі отримані під час моніторингу результати були проаналізовані у кількісному та якісному відношенні. Зупинимося більш докладніше на висвітлені та аналізі отриманих результатів.

Отже, з метою визначення сформованості показників *мотиваційно-ціннісного компоненту* було використано метод анкетування. В анкеті містилося дев'ять запитань. Результати анкетування засвідчили, що переважна більшість респондентів (691 (98,43 %)) вважають культуру здоров'я необхідною для успішного виконання професійних обов'язків. На думку 305 (43,45 %) опитаних, належний рівень культури здоров'я допоможе учителю ефективно виконувати свої обов'язки. На запитання «Чому, на Вашу думку, майбутній учитель фізичної культури повинен мати високий рівень культури здоров'я?» 243 (34,62 %) опитаних зауважили, що в майбутньому доведеться організовувати фізичне виховання своїх вихованців у різних ситуаціях, 168 (23,93 %) – зазначили, що, маючи низький рівень культури здоров'я, важко працювати учителем; 291 (41,45 %) респондент акцентував увагу на здоров'язберігаючій компетентності. П'яте запитання уточнювало, чи працюють майбутні учителі фізичної культури над формуванням у себе культури здоров'я. У цьому контексті з'ясовано, що 338 (48,15 %) студентів вважають, що практичні навички вони опанують під час безпосередньої роботи; 173 (24,64 %) – відповіли, що час від часу приділяють увагу цим аспектам, тоді як 191 (27,21 %) майбутніх учителів не працюють над самовдосконаленням. Аналіз відповідей на шосте запитання показав, що у студентів не вироблено чіткого алгоритму дій для підвищення рівня культури здоров'я. На основі сьомого запитання ми змогли з'ясувати, як саме оцінюють студенти свій рівень культури здоров'я. Зокрема було встановлено, що високо оцінюють власний рівень культури здоров'я лише третина респондентів (248 (35,33 %), тоді як 308 (43,87 %) студентів вважають, що їхній рівень культури здоров'я потребує суттєвого вдосконалення. Не змогли дати відповідь щодо рівня сформованості культури здоров'я 146 (20,79 %) опитаних. Восьме запитання стосувалося причин недостатнього рівня сформованості культури здоров'я. Отже, 242 (34,47 %) опитаних зауважили, що головною причиною цього є низький рівень практичних навичок, 158 (22,51 %) – звернули увагу на зайнятість; 108 (15,38 %) – назвали прогалини у теоретичних знаннях; 79 (11,325 %) – наголосили на низькому рівні практичної підготовки; 115 (16,38 %) опитаних вважають головною причиною невміння організувати самоконтроль своєї діяльності. Дев'яте запитання анкети дало можливість з'ясувати, що, на думку студентів, потрібно зробити у ЗВО для підвищення рівня культури здоров'я. Зокрема майбутні учителі фізичної культури зазначили, що варто звернути увагу на практичні аспекти (про це заявили 288 (41,05 % респондентів), на потребі поглиблення теоретичного спектру знань наголосили 249 (35,47 %) опитаних, тоді як 165 (23,48 %) студентів відзначили необхідність упровадження тренінгових технологій під час формування культури здоров'я.

Відповіді на запитання запропонованої анкети дозволили констатувати, що студенти мають загальні уявлення про значущість культури здоров'я для виконання професійних завдань, а також усвідомлюють потребу її вдосконалення. Було з'ясовано, що опитані респонденти розуміють, що їхня майбутня професійна діяльність пов'язана з необхідністю мати високий рівень культури здоров'я, проте вони не уміють її формувати.

Аналіз результатів тестування за методикою «Ціннісні орієнтації» (М. Рокича) дав змогу встановити, що в ієрархії загальнолюдських цінностей здоров'я посідає перше місце лише для 67 (9,54 %) респондентів, які переконані у тому, що необхідно мати ґрунтовні знання та володіти практичними вміннями і навичками для формування культури здоров'я під час професійної підготовки у ЗВО, однак вони немотивовані у цьому аспекті.

Для повноти дослідження ми також вивчали стан навчальної мотивації студентів. У цьому контексті встановлено, що комунікативні мотиви, мотив уникнення та мотиви престижу

переважають, тоді як мотиви творчої реалізації, професійні та навчально-пізнавальні мотиви не користуються великою популярністю.

Таким чином, результати моніторингу засвідчили, що в мотиваційній сфері потрібні вагомі зміни, адже лише для 79 (11,25 %) студентів методом експертної оцінки виставлено «5» балів, що відповідає високому рівню сформованості показників мотиваційно-ціннісного компоненту, тоді як переважна більшість (368 (52,42 %) опитаних оцінені оцінкою «3», що збігається з середнім рівнем. Відрадним вважаємо той факт, що оцінкою у «2» бали (низький рівень) було оцінено рівень мотиваційної сфери лише у 58 (8,26 %) майбутніх педагогів. Результати 197 (28,06 %) студентів визначено як достатній рівень.

Висновки. Вважаємо, що професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури повинна мати випереджувальний характер, а формування культури здоров'я розглядаємо в якості вагомого чинника підвищення професіоналізму, що стимулює до ведення здорового способу життя й активізує особистісний і професійний розвиток студентів. Проведений моніторинг довів, що студенти факультетів фізичного виховання не заперечують вагомості культури здоров'я, вони переконані, що високий рівень її сформованості впливає на професійне становлення та допомагає ефективно виконувати професійні завдання. Було встановлено, що формування культури здоров'я відбувається стихійно. На підставі таких результатів стверджуємо, що мотивація і потреби студентів щодо формування культури здоров'я задоволені лише частково.

Перспективними у дослідженні проблеми підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури, зокрема формуванню у них культури здоров'я, є розроблення та впровадження в освітній процес ЗВО системи організаційних заходів і мотиваційних методик щодо формування культури здоров'я.

Використані джерела

1. Мосейчук Ю. Ю. Теоретико-методологічні основи формування культури здоров'я у майбутніх учителів фізичної культури: моногр. Чернівці : «Місто», 2018. – 436 с.
2. Мосейчук Ю. Ю. Обґрунтування потреби моніторингового дослідження стану сформованості культури здоров'я у майбутніх учителів фізичної культури. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Сер. : Педагогічні науки. Луганськ, 2017. № 8 (313). Ч. II. С. 168–176.
3. Приходько В. М. Парадигми моніторингу якості освіти і педагогічного процесу (у запитаннях і відповідях). Харків : Основа, 2010. – 192 с.
4. Ярошук Л. Г. Моніторингові дослідження в Європі як сучасний метод діагностики знань. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: зб. наук. праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 13 (56). Частина I. Рівне : РДГУ, 2016. С. 14–19.
5. Мозальов В. Якість підготовки магістрів у вищих військових навчальних закладах: модель моніторингу. Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. № 5 (79). Харків : ТОВ «Видавництво НТМТ», 2016. С. 84–97.
6. Дяхтеренко С. Г., Савіч І. О. Перспективи розвитку моніторингу якості освіти з природничо-наукових дисциплін. Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. праць. Педагогічні науки. Запоріжжя: Запорізький національний ун-т, 2016. № 1 (26) С. 11–16.
7. Майоров А. Н. Моніторинг в освіті. Изд. 3-е, испр. и доп. М.: Интеллект-Центр, 2005. – 424 с.
8. Кочерга Є. В. Критерії та показники сформованості здоров'язбережувальної компетентності майбутнього вчителя хімії. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія : Педагогічні науки, 2016. №6 (303) жовтень, 2016. Частина II. С. 15–25.
9. Шестопалюк О. В. Громадянське виховання майбутніх учителів: теоретичні і методичні елементи: монографія. Вінниця: Консоль, 2008 –260 с.
10. Мусхаріна Ю. Ю. Формування культури здоров'я майбутнього вчителя фізичної культури як важлива умова ефективності оздоровлення підлітків. Проблеми інженерно-педагогічної освіти : зб. наук. праць. Харків : Українська інженерно-педагогічна академія. 2011. № 30-31. С. 218–223.

References

1. Moseichuk Yu. Yu. Teoretyko-metodolohichni osnovy formuvannia kultury zdorovia u maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury : monohr. Chernivtsi : «Misto», 2018. – 436 s.
2. Moseichuk Yu. Yu. Obruntuvannia potreby monitorynhovoho doslidzhennia stanu sformovanosti kultury zdorovia u maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury. Visnyk Luhanskoho natsionalnogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ser. : Pedahohichni nauky. Luhansk, 2017. № 8 (313). Ch. II. S. 168–176.
3. Prykhodko V. M. Paradyhmy monitorynhu yakosti osvity i pedahohichnogo protsesu (u zapytanniakh i vidpovidiakh). Kharkiv : Osnova, 2010. – 192 s.
4. Iaroshchuk L. H. Monitorynhovi doslidzhennia v Yevropi yak suchasnyi metod diahnostryky znan. Onovlennia zmistu, form ta metodiv navchannia i vykhovannia v zakladakh osvity: zb. nauk. prats. Naukovi zapysky Rivnenskoho derzhavnogo humanitarnoho universytetu. Vypusk 13 (56). Chastyna I. Rivne : RDHU, 2016. S. 14–19.
5. Mozalov V. Yakist pidhotovky mahistriv u vyshchyykh viiskovykh navchalnykh zakladakh: model monitorynhu. Humanizatsiia navchalno-vykhovnogo protsesu : zb. nauk. pr. № 5 (79). Kharkiv : TOV «Vydavnytstvo NTMT», 2016. S. 84–97.
6. Diakhterenco S.H., Savich I.O. Perspektyvy rozvytku monitorynhu yakosti osvity z pryrodnycho-naukovykh dystsyplin. Visnyk Zaporizkoho natsionalnogo universytetu: zb. nauk. prats. Pedahohichni nauky. Zaporizhzhia: Zaporizkyi natsionalnyi un-t, 2016. № 1 (26) S. 11–16.
7. Maiorov A.N. Monitorynh v obrazovanny. Yzd. 3-e, yspr. y dop. M.: Yntellekt-Tsentr, 2005. – 424 s.
8. Kocherha Ye. V. Kryterii ta pokaznyky sformovanosti zdoroviazberezhuvanoi kompetentnosti maibutnogo vchytelia khimii. Visnyk Luhanskoho natsionalnogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Seriia : Pedahohichni nauky, 2016. №6 (303) zhovten, 2016. Chastyna II. S. 15–25.
9. Shestopaliuk O.V. Hromadianske vykhovannia maibutnikh uchyteliv: teoretychni i metodychni elementy: monohrafiia. Vinnytsia: Konsol, 2008. – 260 s.
10. Muskharina Yu. Yu. Formuvannia kultury zdorovia maibutnogo vchytelia fizychnoi kultury yak vazhlyva umova efektyvnosti ozdorovlennia pidlitkiv. Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity : zb. nauk. prats. Kharkiv : Ukrainka inzhenerno-pedahohichna akademiia. 2011. № 30-31. S. 218–223.

Мосейчук Ю. Ю., доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізическої культури та основ здоров'я Черновицький національний університет імені Юрія Федьковича

МОНИТОРИНГ СОСТОЯНИЯ СФОРМИРОВАННОСТИ КУЛЬТУРЫ ЗДОРОВЬЯ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ: КРИТЕРИИ И РЕЗУЛЬТАТИВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

В статье проанализирована сущность мониторинга, который выступает средством для комплексной диагностики профессиональной подготовки студентов как будущих специалистов по физической культуре. Установлено, что грамотно организованный мониторинг обеспечит исследование состояния сформированности культуры здоровья у будущих учителей физической культуры и даст возможность спрогнозировать спектр конкретных показателей. Считаем, что полученная во время мониторинга информация должна быть объективной, надежной, полной, точной, адекватной, доступной и своевременной. С практической точки зрения внимание мониторинга сосредоточено на состоянии сформированности конкретных показателей мотивационного - ценностного компонента культуры здоровья. Именно показатели делают доступными учет и фиксирование полученных результатов. Главное внимание сосредоточено на характеристике состояния сформированности таких показателей: умение положительно мотивировать себя, сформированность ценностных ориентаций. Для определения состояния сформированности этих показателей во время мониторингового исследования был разработан конкретный диагностический инструментарий. Проведенный мониторинг показал, что будущие учителя физической культуры не отрицают значимости культуры здоровья, установлено также, что формирование мотивационной сферы происходит стихийно и нуждается в совершенствовании.

Ключевые слова: мониторинг; критерии мониторинга; показатели; культура здоровья; будущие учителя физической культуры.

Moseichuk Yu. Yu., Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Physical Culture and Foundations of Health of the Chernivtsi National University named after Yurii Fedkovich

MONITORING THE SITUATION OF HEALTH CULTURE OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE: CRITERIA AND PERFORMANCE INDICATORS

The article analyzes the essence of monitoring, which serves as a tool for comprehensive diagnostics of students' professional training as future specialists in physical culture. It has been found out that competently organized monitoring will provide the study of the state of the formation of the health culture of future teachers of physical culture and will enable to predict the range of specific indicators. It has been established that the quality of information received through monitoring should be objective, reliable, complete, accurate, adequate, accessible and timely. From a practical point of view, monitoring is focused on the state of formation of specific indicators of the motivational-value component of the health culture. It is the indicators that make accounting and recording of the results available. The main focus is on the characterization of the state of formation of indicators such as the ability to positively motivate themselves and the formation of value orientations. To determine the state of formation of these indicators, during the monitoring study, a specific diagnostic toolkit was developed.

Summarizing the presented information, we believe that monitoring can be a real tool for collecting and processing information about the state of health culture of future teachers of physical culture.

The results of the study indicate that students have a general idea of the importance of a health culture for fulfilling their professional tasks, and are aware of the need for improvement. It was found that interviewed respondents understand that their future professional activities are related to the need to have a high level of health culture, but they are not able to form it.

Consequently, the carried out monitoring proved that future teachers of physical culture do not deny the importance of a health culture, but it was found that the formation of a motivational sphere is spontaneous and needs to be improved.

Keywords: monitoring; monitoring criteria; indexes; health culture; future teachers of physical culture.